

16. oktober 2013

EM 2013/78
Ruth Heilmann

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at oprette og drive en ekstra særligt indrettet kostskole for udviklingshæmmede børn og unge i medfør af § 25, stk. 4 samt § 36, stk. 1 i Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen.

(Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

Siumut er sætter pris på, at medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit, fremlægger dette forslag.

Indledningsvis vil Siumut citere følgende fra Siumuts Partiprogram: "Siumut vil styrke de handicappedes uddannelsesmuligheder, ligesom Siumut vil bane vej for, at mindske de forhindringer der måtte være for at handicappede kan søge optagelse på uddannelsesinstitutioner. Ligeledes skal man arbejde for, at folk med ADHD-sygdom samt lignende sygdomme, skal have styrket deres muligheder. Endvidere skal de eksisterende uddannelsesmuligheder, som Ado Lyngep Atuarfia, have styrket deres kapacitet."

Derfor finder Siumut dette forslag som værende interessant og mener at forslaget skal vurderes nøje.

Om konto 40.10.11 skriver Naalakkersuisut i deres svar til Finansudvalget den 1. Oktober 2013, at pladserne i Ado Lyngep Atuarfia hvert år udnyttes. Naalakkersuisut skriver ligeledes, at der er 1 på venteliste i år.

Vi er klar over at man til stadighed bliver nødt til at placere nogle handicappede i Danmark. Siumut mener, at disse skal have mulighed for at blive boende i Grønland, hvorfor vi skal tænke på løsninger fremadrettet.

Siumut er bekendt med, at Ado Lyngep Atuarfia siden 1982 fuldt ud lever op til de behov som samfundet har og er til gavn for samfundet, ligesom man fremadrettet har behov for sådan en skole.

Kommunerne er brugere af Ado Lyngep Atuarfia og medarbejderne oplyser, at når de optager eleverne tidligt, eksempelvis når de er 15 år, så kan disse gå i Ado Lyngep Atuarfia indtil det fyldte 21. år og opnå gode resultater. Der er ligeledes elever som har svært ved at udvikle sig og når sådanne viser sig, så bliver disse så hjemsendt. Sidste år var der 2 elever som man måtte hjemsende.

En af de ting som medarbejderne sukker over, i forbindelse med udvalgenes orienteringsrejser er, at man ikke kan følge med i, hvordan det går med eleverne efter hjemkomst, hvilket man finder beklageligt. Efter hvad man hører, så er der nogle elever der går i stå, når de vender hjem til deres bygder eller byer, men der er også enkelte for hvem det går

godt, hvor de kan få halvdags beskæftigelse i blandt andet daginstitutioner eller alderdomshjem, ligesom der også er elever som stifter familie.

Status på området og for de elever der går ud af Ado Lyngep Atuarfia er, at vi her i landet mangler uddannelsesinstitutioner, som disse elever kan starte i, efter endt skoleophold, også for dem over 20 år, hvilket vil sige, et uddannelsesinstitution for handicappede. Vi er bekendte med, at handicaporganisationen her i landet har fremsat lignende krav.

Vi er ligeledes bekendte med, at flere handicappede er blevet optaget i efterskolerne herhjemme og i Danmark, ligesom Knud Rasmussens Højskole har mulighed for at optage sådanne elever. Vi ønsker at få oplyst, i hvilken grad disse muligheder benyttes i dag.

Siumut finder muligheden for at oprette et nyt uddannelsesinstitution eller et decideret uddannelsesinstitution for handicappede som værende interessant, hvorfor man sammen med brugerne hos kommunerne, KANUKOKA, IPIS, Najugaqarfik Elisibannguaq, Angerlarsimaffik Palleq, Ivaaraq, Tungujortuaraq samt ikke mindst Ado Lyngep Atuarfias personale foretager en vurdering af behovet for dette, idet disse har årelange erfaringer inden for området.

Hvad skal vi foretage os i morgen og i fremtiden for at oprette nye uddannelsesinstitutioner for de handicappede og eventuel udvide kapaciteten i Ado Lyngep Atuarfia; eller om man kan på anden måde udnytte eksisterende kapacitet, disse er de ting man kunne vurdere.

Og før vi opretter en ny institution for fysisk og psykisk handicappede, mener vi, at vi skal drøfte og evaluere vores indsats på området først.

Med disse bemærkninger indstiller Siumut forslaget til behandling i udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.